

2. Петренко О., Аспірантура в Україні як основна форма підготовки наукових кадрів: рефлексія тривалістю у століття. *Інноватика у вихованні*. 2021. № 13(2). С. 1–34. DOI 10.35619/iiu.v2i13.385

3. Бойчук Ю., Боярська-Хоменко А., Рибалко Л. Формування науково-дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії в умовах упровадження технологій дистанційного навчання. *Новий Колегіум*. 2023. № 3. С. 74–81.

4. Луговий В. І., Саух П. Ю., Таланова, Ж. В. Аспірантська підготовка як фактор університетської конкурентоспроможності: аналітичний огляд стану в Україні. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. 4(1). С. 36–45. DOI 10.37472/v.naes.2022.4136

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-486-3-22>

**THE ROLE OF TEACHERS AND STUDENTS REGARDING
THE ORGANIZATION AND CONDUCT OF ELECTIVE
EDUCATIONAL COMPONENTS IN A MEDICAL INSTITUTION**

**РОЛЬ ВИКЛАДАЧІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМПОНЕНТ
У МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ**

Lotysh N. G.

*Candidate of Medical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Pediatrics
Odessa National Medical University
Odessa, Ukraine*

Лотиш Н. Г.

*кандидат медичних наук,
доцент кафедри педіатрії
Одеський національний медичний
університет
м. Одеса, Україна*

Kravchenko T. Yu.

*Candidate of Medical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Pediatrics
Odessa National Medical University
Odessa, Ukraine*

Кравченко Т. Ю.

*кандидат медичних наук,
доцент кафедри педіатрії
Одеський національний медичний
університет
м. Одеса, Україна*

Bratkova L. B.

*assistant at the Department of
Pediatrics
Odessa National Medical University
Odessa, Ukraine*

Браткова Л. Б.

*асистент кафедри педіатрії
Одеський національний медичний
університет
м. Одеса, Україна*

Найважливішим завданням реформування освіти в Україні є підготовка висококваліфікованих, освічених, творчих особистостей в медичній галузі, які спроможні у професійній діяльності забезпечувати потреби суспільства як на національному, так і на міжнародному рівнях. Впровадження в сучасну вищу освіту компетентнісного підходу та формування професійної компетентності майбутніх фахівців є найвищим показником якості отриманої освіти [1]. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти або вибіркові навчальні дисципліни – це освітні компоненти, які вводяться закладами вищої освіти для більш повного задоволення освітніх та кваліфікаційних запитів особи [2]. Вибіркові курси є важливою складовою навчального процесу у медичних вузах, які дозволяють ефективно використовувати можливості закладу освіти, допомагають здобувачам значно поглибити свої знання в обраних галузях медицини та розвинути професійні навички. Окрім того, вибіркові дисципліни можуть стати одним зі шляхів підвищення рівня цифрової компетентності у галузі охорони здоров'я, що на теперішній час є актуальним і доцільним аспектом медицини [3]. Успішна організація та проведення вибіркового курсу потребує активної участі як викладачів, так і здобувачів. Останні отримують змогу доповнювати свою основну спеціальність додатковим фахом або вибирати курси для підвищення своєї ерудиції та формувати свою освітню траєкторію. Що стосується викладачів, то вони мають можливість працювати із здобувачами, які більш мотивовані для вивчення даної дисципліни.

Роль викладача

1. Розробка курсу

– планування програми: викладачі відповідають за створення навчальної програми вибіркового курсу, включаючи визначення цілей, завдань, змісту та структури курсу.

– підготовка матеріалів: розробка лекційних матеріалів, практичних завдань, тестів та інших навчальних ресурсів є ключовим завданням викладачів.

2. Викладання та навчання

– проведення занять: викладачі проводять лекції, семінари, практичні заняття та інші форми навчання, забезпечуючи здобувачам доступ до знань та навичок, необхідних для успішного завершення курсу.

– застосування інтерактивних методів: викладачі використовують інтерактивні методи навчання, такі як дискусії, рольові ігри, симуляції та групові проекти, щоб зробити навчання більш цікавим та ефективним.

3. Оцінювання

– аналіз знань та навичок: викладачі оцінюють знання та навички здобувачів шляхом проведення тестів, екзаменів, практичних занять та проєктів.

– зворотний зв'язок: надання зворотного зв'язку здобувачам щодо їх успіхів та недоліків, рекомендації для подальшого покращення є важливою частиною ролі викладачів.

4. Наставництво та підтримка

– консультації: викладачі надають здобувачам індивідуальні консультації, допомагаючи розв'язувати проблеми, що виникають у процесі навчання.

– менторство: викладачі виконують роль менторів, підтримуючи здобувачів у їх професійному розвитку та кар'єрному зростанні.

Роль здобувача вищої освіти

1. Активне навчання:

– участь у заняттях: здобувачі повинні активно брати участь у лекціях, семінарах та практичних заняттях, задаючи питання, беручи участь у дискусіях та виконуючи завдання;

– самостійне вивчення матеріалу: важливою частиною навчання є самостійне вивчення матеріалу, підготовка до занять та виконання домашніх завдань.

2. Взаємодія з викладачами:

– запити на допомогу: здобувачі мають звертатися до викладачів за допомогою та консультаціями, коли виникають труднощі у розумінні матеріалу або виконанні завдань;

– Зворотний зв'язок: надання зворотного зв'язку викладачам щодо методів викладання, змісту курсу та організації навчального процесу допомагає покращити якість освіти.

3. Взаємодія з однокурсниками:

– групова робота: участь у групових проєктах та спільних завданнях сприяє розвитку командної роботи та комунікаційних навичок;

– підтримка однокурсників: важливою є взаємна підтримка та обмін знаннями між здобувачами, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

4. Професійний розвиток:

– підвищення кваліфікації: здобувачі повинні постійно працювати над підвищенням своєї кваліфікації, відвідуючи додаткові курси, тренінги та конференції;

– кар'єрне планування: визначення професійних цілей та планування кар'єрного шляху є важливими аспектами розвитку здобувачів.

Таким чином, організація та проведення вибіркового курсу у медичних вузах є спільною відповідальністю викладачів та здобувачів. Викладачі відповідають за розробку та викладання курсу, оцінювання знань та навичок здобувачів, а також надання наставницької підтримки. Здобувачі, зі свого боку, повинні активно брати участь у навчальному процесі, взаємодіяти з викладачами та однокурсниками, працювати над підвищенням своєї кваліфікації та планувати свій кар'єрний розвиток. Тільки завдяки спільній роботі викладачів та здобувачів можна забезпечити високий рівень освіти та підготовки майбутніх медичних фахівців.

Література:

1. Остафійчук М. О., Батіг В. М., Бамбуляк А. В., Лопушняк Л. Я. Застосування педагогічних технологій при підготовці майбутніх стоматологів. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. 2022. Том 22, Випуск 1 (77). С. 162–167.

2. Дідич В. М., Потоцька І. С., Данилевич В. П. на інш. Оцінка якості впровадження вибіркового курсу в навчальний процес Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*. 2024. № 6(40).

3. Стучинська Н. В., Матвієнко М. М. Роль вибіркового курсу у формуванні цифрової компетентності майбутніх лікарів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 88. 2023.